**Uchwała Nr XVI/125/2016**
**Rady Miejskiej Będzina**
**z dnia 27 stycznia 2016 roku**

**w sprawie przyjęcia do wiadomości sprawozdania z realizacji uchwały Nr IV/18/2015 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia ramowego programu współpracy Będzina z miastami partnerskimi Tatabanya, Iżewsk, Kaisiadorys i Basse-Ham w 2015 roku.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 12a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz.U. z 2015 roku, poz. 1515)

**Rada Miejska Będzina**
**uchwala:**

**§ 1**

Przyjąć do wiadomości sprawozdanie z realizacji uchwały Nr IV/18/2015 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia ramowego programu współpracy Będzina z miastami partnerskimi Tatabanya, Iżewsk, Kaisiadorys i Basse-Ham w 2015 roku.

**§ 2**

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Będzina.

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Będzina
Krzysztof Dudziński

NACZELNIK
Wydziału Organizacyjnego
Agata Fuzan

NACZELNIK
Wydziału Pozyskiwania
Funduszy Zewnętrznych
Kinga Wesołowska

SKARBNIK MIASTA
Anna Pawezowska

WICEPREZYDENT MIASTA
Rafał Adamczyk

**Uzasadnienie**

Uchwałą Nr XXXI/421/2000 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 28 grudnia 2000 roku w sprawie akceptacji umowy o współpracy miast partnerskich pomiędzy Będzinem a Tatabanyą, uchwałą Nr XXV/262/2004 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 28 czerwca 2004 roku w sprawie akceptacji umowy o współpracy miast partnerskich pomiędzy Miastem Będzin a Miastem Iżewsk, uchwałą Nr XXVIII/331/2004 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 27 października 2004 roku w sprawie akceptacji umowy o współpracy miast partnerskich pomiędzy miastem Będzin a Rejonem Kaisiadorys (Litwa), jak również uchwałą Nr XXXVIII/383/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie akceptacji umowy o współpracy miast partnerskich pomiędzy Miastem Basse-Ham (Republika Francuska) i Miastem Będzin (Rzeczpospolita Polska), Rada Miejska w Będzinie zaakceptowała umowy o współpracy.

Przedmiotowa uchwała zawiera informacje o realizacji uchwały Nr IV/18/2015 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia ramowego programu współpracy Będzina z miastami partnerskimi Tatabanya, Iżewsk, Kaisiadorys i Basse-Ham w 2015 roku.

Wobec powyższego przyjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

NACZELNIK
Wydziału Pozyskiwania
Funduszy Zewnętrznych
*Kinga Wesołowska*

Załącznik nr 1
do uchwały Nr XVI/125/2016
Rady Miejskiej Będzina
z dnia 27 stycznia 2016 roku

**Sprawozdanie z realizacji uchwały Nr IV/18/2015 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia ramowego programu współpracy Będzina z miastami partnerskimi Tatabanya, Iżewsk, Kaisiadorys i Basse-Ham w 2015 roku.**

**1. Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej**

23 marca każdego roku obchodzony jest Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Święto to zostało ustanowione 12 marca 2007 przez węgierski parlament a 16 marca 2007 roku analogiczną uchwałę podjął Sejm RP. W kolejnych latach, corocznie, raz na Węgrzech a raz w Polsce odbywały się uroczyste obchody przyczyniające się do bliższego poznania obu narodów.

W 2015 roku uroczystości, w których udział wzięli Prezydenci obu państw: Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej - Pan Bronisław Komorowski oraz Prezydent Węgier - Pan Janos Ader, odbyły się 21 marca w Katowicach. Z okazji 15-lecia współpracy pomiędzy Tatabanyą a Będzinem wzięła w nich również udział delegacja z Będzina.

Oficjalny program rozpoczęła msza święta odprawiona z fragmentami w języku polskim, węgierskim i łacińskim w Archikatedrze pw. Chrystusa Króla przez Arcybiskupa Wiktora Skworca wraz z zaproszonymi węgierskimi kapłanami. Następnie miało miejsce uroczyste odsłonięcie pomnika Henryka Sławika i Józefa Antalla przez Prezydentów obu krajów przed budynkiem Międzynarodowego Centrum Kongresowego. Tak jak dwa dęby są alegorią przyjaźni między dwoma narodami, tak pomnik w Katowicach upamiętnia postacie Sławika i Antalla, którzy swoją działalnością zapisali jedną z najpiękniejszych kart w historii stosunków polsko-węgierskich ocalając od śmierci tysiące uchodźców z Polski.

Kolejnym punktem programu były główne uroczystości w nowej siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej z udziałem głów obu państw. W przemówieniach wygłaszanych przez Prezydentów podkreślano rolę niezwykłych postaci Sławika i Antalla, przywoływano kluczowe momenty wspólnej historii Węgier i Polski; życzono również, aby obchody przebiegały w tym roku podobnie jak w latach poprzednich

- w dobrym nastroju oraz obfitowały w nawiązanie nowych kontaktów miedzynarodowych, w tym artystycznych i gospodarczych. Oficjalną część zakończył koncert w wykonaniu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach jednak uroczystości były dalej kontynuowane. W sali koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach odbył się koncert w wykonaniu Joszko Brody oraz ludowej orkiestry smyczkowej Folk Embassy dedykowany polskim miastom i ich węgierskim miastom partnerskim.

**2. Konkurs ekologiczny „MOJA ZIEMIA - CZYSTY ŚWIAT"**

„Wycięty las szumi już tylko w nas" to motto XVII edycji Powiatowego Konkursu Ekologicznego MOJA ZIEMIA - CZYSTY ŚWIAT, którego finał odbył się 28 kwietnia 2015 roku w będzińskiej bibliotece.

W konkursie uczestniczyły 552 osoby, w tym 450 z Polski i 102 osoby z Tatabanyi, Kaisiadorys i Iżewska oraz Rejonu Żydaczowskiego. Spośród prac, które wpłynęły na konkurs jury powołane przez organizatorów: Starostwo Powiatowe w Będzinie, Urząd Miejski w Będzinie oraz Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Będzinie, wyłoniło 49 laureatów nagród i wyróżnień w 4 kategoriach wiekowych. Zadaniem konkursowym adresowanym do najmłodszych uczestników było wykonanie pracy plastycznej prezentującej leśnego ludka. Pracę w formie książki przedstawiającej różne rodzaje drzew oraz roślin występujących w lasach mogli zaprezentować uczniowie klas IV - VI szkół podstawowych. Z kolei młodzież gimnazjalna wykazała się imponującą wiedzą i wyobraźnią projektując architekturę krajobrazu leśnego. Interesujący się przyrodą i fotografią licealiści zaprezentowali swoje pasje przesyłając na konkurs oryginalne zdjęcie zamieszkującego las zwierzęcia.

Zaproszenia do udziału w przedsięwzięciu zostały przesłane do wszystkich miast partnerskich Będzina, z czego jedno miejsce i jedenaście wyróżnień przypadło w udziale dzieciom i młodzieży z Tatabanyi, Kaisiadorys i Iżewska.

**3. Konkurs grafiki komputerowej „Malowanie na ekranie"**

W roku 2015 po raz XVIII Urząd Miejski w Będzinie oraz Szkoła Podstawowa nr 10 w Będzinie byli organizatorami konkursu grafiki komputerowej „Malowanie na

ekranie". Od 2013 roku zasięg konkursu rozszerzono o kraje Europy i miasta partnerskie Będzina.

Celem było zainspirowanie uczniów do twórczych działań, swobodnej ekspresji, rozwoju wyobraźni i wrażliwości estetycznej, a także popularyzowanie grafiki jako współczesnej dziedziny sztuki oraz jako środka wyrazu w twórczości artystycznej. W 2015 roku temat brzmiał „Sztuka jest jak drzewo słodkim okryte owocem, pod którym stoją tłumy. K. Przerwa-Tetmajer. Posługując się techniką komputerową namaluj plakat do ulubionej sztuki teatralnej lub filmu dla dzieci".

W sumie przesłano 333 prace konkursowe w trzech kategoriach wiekowych: przedszkola i grupy „0", klasy I-III i klasy IV-VI. W konkursie wzięli udział uczniowie ze szkół z całej Polski oraz Tatabanyi. Komisja nagrodziła i wyróżniła 18 prac uczniów z polskich i zagranicznych placówek oświatowych.

Zaproszenia do udziału w przedsięwzięciu zostały przesłane do wszystkich miast partnerskich Będzina, z czego dwa wyróżnienia przypadły w udziale dzieciom z Tatabanyi.

**4. II Międzynarodowy Zagłębiowski Festiwal Sztuki „ART PASSION"**

Uroczyste otwarcie festiwalu, którego organizatorem było Stowarzyszenie Twórców Kultury Zagłębia Dąbrowskiego, miało miejsce 21 maja 2015 roku w Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej. Wydarzenie adresowane było do wszystkich twórców z całego kraju oraz z zagranicy. Główne cele jakie przyświecały organizatorom podczas realizacji przedsięwzięcia to prezentacja dorobku artystycznego twórców, wymiana pomysłów i doświadczeń artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem idei integracji europejskiej, tożsamości lokalnej i wielokulturowości w sztuce oraz integracja środowiska artystycznego Zagłębia Dąbrowskiego oraz miast i gmin Zagłębia Dąbrowskiego.

Do udziału w festiwalu zostali zaproszeni artyści z wszystkich miast partnerskich Będzina, zarówno zrzeszeni w stowarzyszeniach, jak również osoby indywidualne. Jako jedyna swoje prace do konkursu przesłała Pani Magdolna Galauner Béláné z Tatabanyi.

**5. Oficjalna wizyta władz samorządowych miasta Będzina w Kaisiadorys na Litwie**

Spotkanie miast partnerskich w Kaisiadorys na Litwie odbyło się w dniach od 29 maja do 1 czerwca 2015 roku. W wyjeździe udział wzięli: Wiceprezydent Miasta Będzina Rafał Adamczyk, Naczelnik Wydziału Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych Kinga Wesołowska, pracownik WPFZ Aleksandra Lipa, Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Będzina Jerzy Jagieła wraz z radnymi w składzie: Jadwiga Gubała, Jolanta Kula, Grzegorz Pawlak, Włodzimierz Jańczyk.

Wizyta odbyła się z okazji organizowanego w Kaisiadorys festiwalu "Skambekit Kaisiadorys!". Oficjalne otwarcie wydarzenia poprzedził przemarsz barwnej grupy złożonej z przedstawicieli delegacji, mieszkańców oraz występujących zespołów wzdłuż głównej ulicy. Następnie Mer oficjalnie powitał wszystkich zgromadzonych na placu przed Urzędem Miasta i poprosił o zabranie głosu przedstawicieli delegacji oficjalnych. Na pamiątkę tego spotkania wymieniono symboliczne upominki. Po zakończeniu części oficjalnej nadszedł czas na otwarcie festiwalu, podczas którego swoje umiejętności muzyczne, wokalne i taneczne prezentowali przedstawiciele m. in. Białorusi i Estonii oraz lokalni artyści z Rejonu Kaisiadorys. Ponadto, podczas festiwalu można było spróbować tradycyjnych przysmaków oraz zakupić wyroby lokalnych rzemieślników.

Tego samego dnia odbyło się spotkanie w Ośrodku Kultury w Kaisiadorys. Przedstawiciele delegacji omawiali kierunki dalszej współpracy, możliwości organizacji międzynarodowego festiwalu folklorystycznego oraz zawierali nowe kontakty.

W programie pobytu znalazła się też wizyta w rozległym na niemal 200 ha plenerowym muzeum etnograficznym w dzielnicy Kaisiadorys - Rumšiškės. Skansen, który powstał w 1966 roku na malowniczym wybrzeżu Zalewu Kowieńskiego, ukazuje styl życia, pracę i tradycje chłopów i mieszkańców miasteczek wszystkich etnograficznych obszarów Litwy tj.: Auksztoty, Dzukiji, Żmudzi, Suwalszczyzny i Małej Litwy. W muzeum etnograficznym znajdują się dawne zabudowania wiejskie, pochodzące z okresu od około XVIII do pierwszej połowy XX wieku, a także wiejskie chaty kryte słomą, drewniane domy, chłopskie zagrody i budynki gospodarcze, studnie, młyny i wiatraki, zakłady rzemieślników, kapliczki, przydrożne krzyże i małe

drewniane kościoły. W samym centrum tego rozległego obszaru znajduje się fragment rynku wraz z jego charakterystyczną zabudową. W jednej z pracowni delegacja uczestniczyła w warsztatach poświęconych procesowi obróbki bursztynu. Wizyta w skansenie przybliżyła grupie z Będzina historię Litwy oraz genezę panujących tam obecnie zwyczajów i tradycji.

Drugiego dnia delegacja udała się do Wilna. Wąskie uliczki i malownicze kamienice zrobiły niesamowite wrażenie na przedstawicielach Będzina. Delegacja zobaczyła kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu, Ostrą Bramę, Uniwersytet Wileński, kościół Świętego Ducha, cerkiew prawosławną i Pałac Prezydencki. Nieodzowna była wizyta na cmentarzu na Rossie, gdzie na miejscu pochówku matki Józefa Piłsudskiego oraz urny z sercem jej syna zapalono symboliczny znicz. Kolejnym niezwykle interesującycm punktem programu była wizyta w otwartym w 2009 roku Muzeum Narodowym - Pałacu Wielkich Książąt Litewskich. Na uwagę zasługuje fakt, iż muzeum zostało odbudowane bez pomocy środków zewnętrznych a jedynie dzięki wkładowi finansowemu rządu i litewskich okręgów.

Wieczorna kolacja pożegnalna zakończyła wizytę w Kaisiadorys.

**6. Międzynarodowy konkurs plastyczny „Pejzaże osobliwe"**

2 czerwca 2015 roku w Ośrodku Kultury w Będzinie odbył się wernisaż oraz podsumowanie wyników XI Międzynarodowego Konkursu Plastycznego im. prof. Jana Świderskiego pt. „Pejzaże Osobliwe", którego organizatorami byli Ośrodek Kultury w Będzinie, Urząd Miejski w Będzinie oraz Stowarzyszenie Promocji Kultury Zagłębia.

Celem konkursu było przybliżenie twórczości profesora Jana Świderskiego, prezentacja twórczości różnych środowisk artystycznych starszego pokolenia, doskonalenie umiejętności posługiwania się technikami malarskimi, ukazanie niezwykłości krajobrazów polskich i zagranicznych.

Ogółem na konkurs wpłynęło 111 prac, w tym z miasta partnerskiego Iżewsk w Rosji. Komisja konkursowa przyznała jedno miejsce i jedno wyróżnienie rosyjskim artystkom Julii Nagowicinie i Walentinie Nabiullinie. Prace podziwiać można było na wystawie pokonkursowej do 31 lipca 2015 roku w Galerii „Strych" Ośrodka Kultury w Będzinie.

**7. Wizyta władz samorządowych z miast partnerskich Tatabanya, Kaisiadorys w ramach obchodów Dni Będzina**

15-lecie współpracy międzynarodowej Będzina z miastem partnerskim Tatabanya na Węgrzech było tematem przewodnim wizyty delegacji z miast partnerskich w ramach Dni Będzina w dniach od 12 do 15 czerwca 2015 roku. W roku ubiegłym gościliśmy 9 osób z Kaisiadorys i 5 z Tatabanyi.

13 czerwca na sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Będzinie odbyło się spotkanie oficjalne zagranicznych gości z przedstawicielami władz miasta Będzina. Zaproszono również osoby, które 15 lat temu przyczyniły się do nawiązania kontaktów partnerskich z Tatabanyą. Po powitaniu przez Wiceprezydenta Rafała Adamczyka, głos zabrał Wiceburmistrz Tatabanyi, Csaba Bereznai a następnie nowy Mer Rejonu Kaisiadorys Vytenis Tomkus. Z okazji 15-lecia Wiceprezydent Będzina przekazał na ręce wiceburmistrza Tatabanyi pamiątkową szablę oficerską, która w myśl popularnego powiedzenia „Polak Węgier 2 bratanki..." jest symbolem długoletniej przyjaźni pomiędzy naszymi miastami. Rok 2015 to okrągła rocznica podpisania umowy o współpracy miast partnerskich pomiędzy Będzinem a Tatabanyą, dlatego też z tej okazji została przedstawiona prezentacja podsumowująca 15 lat współpracy przygotowana przez Pana Sławomira Brodzińskiego i Wydział Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych. Ponieważ delegacja z Kaisiadorys w tym składzie gościła w Będzinie po raz pierwszy, podczas spotkania zaprezentowano film „Zmieniamy Będzin", który najlepiej ukazał metamorfozy, jakie zaszły w Będzinie, w ciągu kilku ostatnich lat. Miłym akcentem na zakończenie spotkania było wręczenie na ręce głów delegacji z prośbą o przekazanie, nagród dla dzieci, które wzięły udział w konkursach: ekologicznym „Moja Ziemia – Czysty Świat" oraz grafiki komputerowej „Malowanie na ekranie".

Po spotkaniu grupa przeszła na teren parku na dolnej Syberce, aby dopingować artystów biorących udział w bitwie graffiti. Delegacja z Kaisiadorys wzięła nawet udział w zabawie i zostawiła po sobie ślad na jednej ze ścian w Galerii Sztuki Ulicznej.

Po południu wszyscy udali się do Muzeum Zagłębia w Będzinie, aby poprzez zwiedzaniu zamku i pałacu najlepiej zapoznać się z dziejami Będzina. Obiekty oraz zgromadzone w nich eksponaty bardzo podobały się naszym gościom.

Wieczorem odbyły się koncerty oraz pokaz sztucznych ogni, w których udział wzięły obie delegacje.

Drugi dzień rozpoczął się od zwiedzania wystawy węgierskich wykopalisk wypożyczonej z Węgierskiego Instytutu Kultury w Warszawie zatytułowanej „Codziennie nowe odkrycie" zlokalizowanej w będzińskich podziemiach. Na piętnastu planszach goście mogli obejrzeć zdjęcia dokumentujące plon pracy węgierskich archeologów z ostatnich kilkunastu lat. W tym czasie na Węgrzech, głównie w okolicach Budapesztu, prowadzono intensywną akcję wykopaliskową podczas budowy m. in. nowych dróg, sklepów wielkopowierzchniowych i zwykłych domów mieszkalnych. Odkrycia poczynione niejako przy okazji realizowania tych inwestycji obejmują szerokie spectrum kultur pradziejowych i okresu węgierskiego średniowiecza. Korzystając z okazji nasi goście przeszli się ścieżką dydaktyczną znajdującą się na zmodernizowanym wzgórzu zamkowym oraz wysłuchali opowieści przewodniczki o tym miejscu. Półziemianki oraz plac zabaw wraz z amfiteatrem wzbudziały szczególne zainteresowanie delegacji.

Po południu grupa udała się do Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej. Po obiekcie oprowadzał grupę ojciec paulin, który w interesujący sposób przekazał bogatą historię klasztoru oraz pokazał naszym gościom m. in. Bazylikę Jasnogórską, Salę Rycerską, Skarbiec.

Spotkanie miast partnerskich w Będzinie zakończyła kolacja pożegnalna, podczas której wymieniono symboliczne upominki. Warto nadmienić, iż nowe oblicze Będzina wywarło szczególne wrażenie na nowym Merze Kaisiadorys, który kilka pomysłów, w tym skatepark, chciałby zrealizować w swoim mieście.

Ponadto dodatkową atrakcją dla mieszkańców z okazji rocznicy współpracy było zorganizowanie przeglądu kina węgierskiego. 13 i 14 czerwca w kinie Nowość wyświetlono filmy "Duży zeszyt" oraz "Papryka, sex i rock'n'roll".

**8. Koordynowanie działań dotyczących współpracy Państwowej Akademii Medycznej z Iżewska i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach**

Na podstawie podpisanej z inicjatywy miasta Będzina umowy o współpracy w zakresie edukacji i nauki pomiędzy Państwową Akademią Medyczną w Iżewsku a Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach w okresie od 1 do 31 lipca 2015

roku Uniwersytet gościł na praktykach wakacyjnych studenta medycyny z Federacji Rosyjskiej Pana Ildara Ziatdinova.

Chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom studenta, który jako przedmiot zainteresowania wskazał chirurgię ogólną, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach umożliwił mu realizację zajęć w Katedrze i Oddziale Klinicznym Chirurgii Ogólnej, Bariatrycznej i Medycyny Ratunkowej, Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu.

Podsumowując praktykę w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach student podkreślał profesjonalną i przyjazną atmosferę pracy oraz merytoryczną pomoc opiekuna praktyk.

**9. Oficjalna wizyta władz samorządowych miasta Będzina w Tatabanyi na Węgrzech**

W wyjeździe do miasta partnerskiego Tatabanya na Węgrzech udział wzięli: Wiceprezydent Miasta Będzina Rafał Adamczyk, Kierownik Referatu Strategii i Rozwoju Miasta Magdalena Rogowicz, Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Komunikacji Społecznej Aneta Witkowska-Złocka oraz radni Rady Miejskiej Będzina: Sławomir Brodziński, Tomasz Wacławczyk i Piotr Krzyżkiewicz. Spotkanie odbyło się w dniach od 4 do 7 września 2015 roku z okazji Dnia Górnika obchodzonego na Węgrzech 6 września. Ubiegłoroczna wizyta miała również dodatkowy wymiar, ponieważ związana była z 15. rocznicą podpisania umowy o współpracy pomiędzy Będzinem a Tatabanyą.

Pierwszego dnia odbyła się konferencja poświęcona kilku tematom. Jako pierwsza o odrestaurowanej Starówce w Tatabanyi opowiedziała Pani Wiceprezydent Katalin Turainé. Kolejne prezentacje multimedialne dotyczyły partnerstwa Tatabanyi z rumuńskim miastem Odorheiu Secuiesc oraz 15-lecia nawiązania partnerskich relacji z Będzinem. Dodatkowo polska strona pokazała materiał filmowy prezentujący kulturalne, sportowe i historyczne oblicze Będzina. Na pamiątkę tego spotkania została przekazana okolicznościowa tabliczka, która z okazji rocznicy współpracy miała szczególny charakter. Na zakończenie przedstawiono prezentację ukazującą nowe miasta partnerskie z Ukrainy Pijtierfolwo. W miasteczku położonym nad brzegiem rzeki Cisy żyje około 2000 mieszkańców, z czego większość to Węgrzy.

Swoją nazwę osada otrzymała w XVIII wieku. Legenda głosi, że węgierski król Andrzej podarował swojemu feudałowi majątek. On z kolei podzielił go pomiędzy synów - jeden z nich zwany był Piotrem i w związku z tym wieś otrzymała nazwę Pijtierfolwo, co z węgierskiego znaczy dosłownie "wieś Piotra".

W programie pobytu nie zabrakło wizyty przy najbardziej charakterystycznym symbolu Tatabanyi - Turulu. Ze wzgórza, na którym pomnik się znajduje, delegacja zobaczyła panoramę miasta oraz odrestaurowane w ostatnim okresie jego części. Kolejnym punktem programu było włączenie się w obchody Dnia Górnika stanowiące element historii, z której mieszkańcy Tatabanyi dumni są po dziś dzień. Będzińska delegacja złożyła kwiaty pod pomnikiem górników, a następnie wraz z grupą składającą się z orkiestry górniczej, mażoretek, członków delegacji, przedstawicieli władz oraz mieszkańców miasta przeszła ulicami Tatabanyi na teren Skansenu, gdzie odbyła się ceremonia wręczania nagród Tatabanyi.

Drugiego dnia delegacja udała się do miasta Etyek, gdzie miała okazję zobaczyć studio filmowe im. Aleksandra Kordy, jednej z głównych postaci światowego kina pierwszej połowy dwudziestego wieku. Studio składa się z aktywnego planu filmowego i muzeum kinematograficznego. Znajdują się tam również ekspozycje poświęcone technice robienia filmów oraz makiety ukazujące szereg optycznych sztuczek używanych w produkcjach filmowych. Po powrocie delegacje włączyły się w obchody Dnia Górnika zorganizowane na terenie zmodernizowanego Parku 1 Maja z jego najbardziej charakterystycznym miejscem - fontanną.

Wieczorem odbyła się kolacja pożegnalna w czasie której Wiceprezydent Miasta Będzina oraz Burmistrz Tatabanyi podpisali pamiątkawy dokument potwierdzający wolę pielęgnowania dotychczas wypracowanych wartości w duchu przyjaźni i wzajemnego szacunku. Na pamiątkę strona węgierska podarowała będzińskiej delegacji szablę oraz górniczą lampę z przesłaniem, aby zawsze wskazywała drogę do domu. Ponadto została podpisana umowa o współpracy międzynarodowej pomiędzy Tatabanyą a ukraińskim miastem Pijtierfolwo. Symbolem 15-letniej przyjaźni Tatabanyi z Będzinem był tort z flagami obu krajów oraz herbami miast partnerskich. Spotkanie partnerów zwraca szczególną uwagę na współpracę samorządów, która daje możliwość poznawania siebie nawzajem w aspekcie kultury,

tradycji i historii. Akcentem podkreślającym międzynarodowość wizyty był występ regionalnego zespołu muzyczno-tanecznego.

**10. Dalsze zacieśnianie oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy szkołami i przedszkolami z miast partnerskich a placówkami oświatowymi z Będzina**

W roku 2015 następujące będzińskie jednostki oświatowe aktywnie współpracowały z partnerami z zagranicy:

- Przedszkole Miejskie nr 11 z przedszkolem z Litwy – prowadzenie korespondencji drogą elektroniczną,
- Miejski Zespół Szkół nr 1 w Będzinie ze szkołą z Litwy – współpraca polegała na wymianie korespondencji elektronicznej pomiędzy nauczycielami. Ponadto został złożony wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Inkvilu Svente - tworzymy wspólne, lokalne tradycje".

**Działania dodatkowe**

**1. Zacieśnianie oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi z Będzina a innymi miastami z zagranicy**

Poza współpracą z miastami partnerskimi będzińskie jednostki edukacyjne realizują szereg działań z miastami z zagranicy, między innymi, w ramach programów „Erasmus+" lub „eTwinning". W 2015 roku:

- Przedszkole Miejskie nr 4 w Będzinie współpracowało z partnerami z różnych krajów europejskich w ramach platformy eTwinning przeznaczonej dla pracowników oświaty. W ramach platformy placówka realizowała dwa projekty „Wymiana maskotek" i „Zdrowe, radosne dziecko". Za ostatni projekt przedszkole otrzymało Odznakę jakości.
- Szkoła Podstawowa nr 8 w Będzinie podjęła współpracę z Global Scholars Academy w Durham (Karolina Północna - USA). Głównym celem realizowanego projektu jest budowanie pozytywnych relacji międzyludzkich oraz rozwijanie wrażliwości międzykulturowej. Współpraca polega na realizacji wspólnych bloków tematycznych takich jak: „Ja i moje zainteresowania", „Moja szkoła", „Miasto, w którym mieszkam", „Tak spędzam czas wolny", „Kiedy

dorosnę będę...", „Najważniejsze zabytki w moim kraju". Uczniowie wspólnie z nauczycielami przygotowują prezentacje multimedialne, które wykorzystywane są podczas dyskusji na jeden z ww. tematów. Uczniowie podczas realizacji zadań mogą poznać rówieśników mieszkających w Karolinie Północnej, rozwijać kompetencje językowe, poznać swój kraj, region, miasto, kulturę i obyczajowość.

Ponadto szkoła podjęła również współpracę ze szkołami w Grecji, Włoszech, Hiszpanii i Francji w ramach programu eTwinning. Uczniowie uczestniczyli w projekcie „You've got mail - Masz wiadomość", którego celem było kształtowanie umiejętności komunikowania się w języku angielskim. Uczniowie mieli możliwość zapoznania się z kulturą krajów partnerskich poprzez: tworzenie prezentacji o krajach uczestniczących w projekcie oraz bezpośrednie komunikowanie się na platformie eTwinning (chat). Od września 2015 roku realizowany jest projekt „Myths, legends and traditions of our country" („Mity, legendy i tradycje naszego kraju"), w którym zadanie uczniów polega na tworzeniu prac prezentujących najważniejsze informacje dotyczące własnego kraju.

- Szkoła Podstawowa nr 11 w Będzinie nawiązała współpracę ze szkołą w Porto w Portugalii oraz Kuusankoski w Finlandii. Od 1 czerwca 2015 roku jednostki oświatowe realizują projekt „Technologie multimedialne drogą do przyjaznej edukacji przyszłości" w ramach programu Erasmus+, Edukacja Szkolna, Akcja KA1 Mobilnośc Kadry Edukacji Szkolnej. W listopadzie 2015 roku zrealizowano pierwszą wizytę partnerską w Porto w Portugalii.
- Gimnazjum nr 1 w Będzinie kontynuowało współpracę z Theodor-Heuss-Gymnasium w Aalen w Niemczech. Kontakt został nawiązany podczas warsztatów pt. "Kompetencje międzykulturowej - nowe ścieżki dla rozwoju partnerstwa" w Aalen w 2013 roku. W dniach od 5 do 10 października 2015 roku 15 uczniów z będzińskiego gimnazjum wyjechało do Niemiec na wymianę uczniowską. Projekt został dofinansowany przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży.

## Złożone projekty

Poza stałą współpracą z miastami partnerskimi Wydział nawiązuje nowe kontakty międzynarodowe m. in. za pośrednictwem internetowych narzędzi do wyszukiwania potencjalnych partnerów z zagranicy. W wyniku korespondencji z samorządami i instytucjami z całej Unii Europejskiej narodziły się pomysły na realizację wspólnych projektów o zróżnicowanej tematyce wprowadzającej nowe aspekty i idee do współpracy międzynarodowej. Miasto Będzin z uwagi na posiadane doświadczenie w realizacji projektów wysuwało propozycje wspólnego udziału w szerszym partnerstwie do miast Tatabanya, Kaisiadorys i Basse-Ham. W wyniku aktywności Wydziału Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych zostało złożonych kilka wniosków o dofinansowanie, gdzie miasto występowało zarówno w charakterze koordynatora, jak i jednego z partnerów w ramach różnych programów europejskich. Z uwagi na silną konkurencję ze strony wielu podmiotów starających się o środki z Komisji Europejskiej, nie udało się pozyskać środków na realizację projektów, jednak zawarte w nich pomysły zostaną wykorzystane w kolejnych naborach.

### 1. „Europa przyszłości - międzynarodowa współpraca na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego"

Projekt „Europa przyszłości - międzynarodowa współpraca na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego" skierowany był do mieszkańców miast w 4 krajach Europy: Polsce, **Litwie**, **Węgrzech** i Włoszech w ramach programu Europa dla Obywateli. Zakładany budżet projektu to 60 000 euro. Pomysł narodził się pomiędzy współpracującymi od lat w ramach miast partnerskich, **Miastem Będzin** i **Kaisiadorys**, które zaprosiły do projektu dwa zaprzyjaźnione podmioty z Włoch i **Węgier**. Potrzeba stworzenia sieci współpracy pomiędzy organizacjami wynikała z niskiej świadomości obywatelskiej i bierności mieszkańców w kwestii odpowiedzialności za rozwój wspólnoty, której są częścią. Mimo funkcjonowania na co dzień w demokratycznym społeczeństwie, ludzie nadal nie pojmują znaczenia jednostki dla prawidłowego funkcjonowania systemu demokratycznego. Często jedynym przejawem demokratycznych zachowań jest udział w wyborach. Problemy te zostały zdiagnozowane w różnym stopniu przez wszystkich partnerów. Projekt zakładał zróżnicowane działania, których rezultatem byłby wzrost świadomości

obywatelskiej mieszkańców miast biorących udział w projekcie.

**2. „Young - Active - Curious" („Młodzi - Aktywni - Ciekawi")**

Projekt pn. „Young - Active - Curious" powstał z potrzeby wspólnego działania będzińskiej młodzieży wraz z przyjaciółmi z partnerskiego miasta **Kaisiadorys**. Celem projektu było promowanie europejskiej postawy obywatelskiej. Miasto Będzin i Kaisiadorys od 10 lat tworzą partnerstwo miast. Kolejne władze i pokolenia realizują współpracę, która głównie polega na poznaniu międzykulturowym. Pomysł na projekt narodził się podczas wizyty partnerskiej w 2014 roku, w której wzięła udział młodzież z Ośrodka Kultury w Będzinie. Jednym z punktów spotkania była rozmowa na temat roli młodzieży w społeczeństwie i wniosek, że odpowiedzialność za jakość życia nie spoczywa tylko na sprawujących władzę, ale wymaga zaangażowania obywatelskiego wszystkich grup społecznych. Szczególną rolę w społeczeństwie powinni odgrywać młodzi ludzie, których energia i otwartość na świat są niezbędne do aktywnego działania. Projekt miał udowodnić, że dzisiejsza młodzież jest generacją, która chce i może zmieniać otaczającą ją rzeczywistość. Aktywności podejmowane podczas wymiany młodzieży miały na celu wzbudzenie drzemiących w młodych ludziach potencjału energii oraz kreatywności, rozwinięcie przyjaźni i zachęcenie do uczestniczenia w życiu publicznym. Głównym celem było budowanie współpracy w atmosferze przyjaźni i w oparciu o zasady obywatelskie.

Partnerami projektu była młodzież z Ośrodka Kultury w Będzinie oraz reprezentująca Klub Młodzieżowy „Voras" („Pająk"). Projekt zakładał uczestnictwo 24 osób z Kaisiadorys i Będzina. Łączna wnioskowana kwota projektu to 5.700 euro.

**3. „Młodzi Ekologiczni Przedsiębiorcy"**

Projekt, którego inicjatorem jest miasto Santa Maria da Feira w Portugalii, zakłada partnerstwo z Turcją, Łotwą, Włochami, Polską i Portugalią przez okres 2 lat w ramach programu Erasmus+. Jednostki reprezentujące Miasto Będzin to Urząd Miejski, Miejski Zespół Szkół nr 3 oraz Teatr Dzieci Zagłębia w Będzinie.

Wszyscy partnerzy zaangażowani w projekt pochodzą z różnych krajów i w związku z tym posiadają różne doświadczenia oraz metody pracy. Ponieważ świat pełen jest zmieniających się wartości, umiejętność radzenia sobie z tymi zmianami

jest niezwykle istotna. Zdolność do tego, aby stać się odpowiedzialnym i pomocnym mieszkańcem w szybko zmieniającym się świecie nigdy jeszcze nie była tak ważna dla przyszłości naszej planety. Projekt miał za zadanie podnieść wiedzę dzieci na temat Europy i jej mieszkańców, a co za tym idzie, nauczyć szacunku i tolerancji dla innych kultur. Doświadczenie placówek biorących udział w projekcie wskazuje, że młodzi ludzie nie doceniają środowiska w którym żyją i wolą spędzać czas przed komputerem lub telewizorem. Projekt ma pokazać młodzieży wartość otaczającego świata i zachęcić do spędzania czasu na świeżym powietrzu. Ponadto będzie on doskonałą okazją do zidentyfikowania przyszłej ścieżki zawodowej młodzieży oraz poprawy zdolności językowych, teleinformatycznych i pracy w zespole.

W trakcie realizacji projektu zostanie zrealizowanych wiele różnych działań, takich jak: blog, filmy, kalendarze, plakaty, broszurki związane z tematyką środowiska, gazeta internetowa, interaktywny słownik pojęć ekologicznych, itd.

Projekt został pozytywnie oceniony i obecnie znajduje się na liście rezerwowej projektów do realizacji.

**4. „Dobre Zarządzanie w Sporcie na Poziomie Lokalnym - GoGoSport4LL"**

Głównym celem projektu było ustanowienie partnerstwa, którego zadaniem byłaby promocja idei dobrego zarządzania w sporcie na poziomie lokalnym. Partnerzy mieli dyskutować, dzielić i wymieniać doświadczenia na ten temat. Szczególną uwagę poświęcono pracy lokalnych władz w zakresie sportu chcąc zrobić z niego ważne źródło wzrostu społecznego i ekonomicznego na danym terenie oraz uczynić z niego narzędzie do promocji turystyki. Celami szczegółowymi były: poprawa lokalnych działań w dziedzinie sportu, uwrażliwienie uczestników sektora publicznego i prywatnego na dobre zarządzanie w sporcie, promowanie uczestniczenia w działaniach o charakterze sportowym, zachęcenie dzieci, młodzieży i rodzin do aktywnego spędzania wolnego czasu, promowanie wolontariatu, zaangażowanie ochotników w działania sportowe, promowanie aktywnych postaw, włączenia społecznego oraz równych szans, zachęcenie do organizowania wydarzeń sportowych jako narzędzi promujących turystykę na obszarach partnerów realizujących projekt.

Koordynatorem projektu w ramach programu Erasmus+ było miasto Cervia we

Włoszech a partnerami miasta z Niemiec, Belgii, **Węgier**, Chorwacji, Szwecji i **Polski**. Urząd Miejski oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Będzinie miał reprezentować stronę Polską.

**5. „7 Cudów Mojego Miasta"**

„7 Cudów Mojego Miasta" to projekt złożony w ramach Funduszu Wyszechradzkiego. Jego koordynatorem było słowackie miasto Levice a partnerami Czechy, **Węgry** i **Polska**. Planowano zrealizować następujące działania: wizytę w mieście Levice, przyjęcie delegacji partnerów projektu w ramach imprezy pn. „Zakończenie lata" oraz wydanie wspólnej publikacji prezentującej najciekawsze miejsca, obiekty i zabytki znajdujące się na terenie każdego z miast uczestniczących w projekcie.

NACZELNIK
Wydziału Pozyskiwania
Funduszy Zewnętrznych
Kinga Wesołowska